

odnosima, unapređenja saradnje sa svim učesnicima sprečavanja ove vrste nasilja i stvaranja sigurnijeg i praved-nijeg društva zasnovanog na principu obezbeđenja nediskriminatornog okruženja i poverenja žena žrtava nasilja u porodici i partnerskim odnosima u državne i druge organe u ostvarivanju zaštite i garantovanih prava.

U oktobru 2014. godine, Evropska komisija je objavila Izveštaj o napretku Srbije za 2014. godinu, u kojem je istaknuta potreba daljeg osnaživanja administrativnog kapaciteta koji bi se bavio pitanjima rodne ravnopravnosti. Uprava za rodnu ravnopravnost ukinuta je aprila 2014. godine i u novom Ministarstvu za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, transformisana je u odsek u Odeljenju za planiranje i razvoj. U izveštaju se takođe navodi da je neophodna bolja koordinacija nacionalnog sistema za promociju rodne ravnopravnosti, kao i da se sistematski sprovode odredbe Zakona o radu koje se tiču otpuštanja trudnica i porodilja, seksualnog uznemiravanja, i nejednakosti u napredovanju na radnom mestu i zaradama. Evropska komisija je izrazila zabrinutost zbog povećanja stope ubistava žena od strane partnera i neadekvatnog sistema zaštite. Srbija je 2011. godine donela Nacionalnu strategiju za sprečavanje i suzbijanje nasilja nad ženama u porodici i partnerskim odnosima, ali akcioni plan za implementaciju strategije tek treba da bude donesen.

7.2. Posebna zaštita žena i materinstva.

Zakon o radu sadrži i odredbe kojima se posebno štite zaposlene žene za vreme trudnoće. Tako, zaposlena žena za vreme trudnoće ne može da radi na poslovima koji su po nalogu nadležnog organa štetni za njeno zdravlje i zdravlje deteta, a naročito na poslovima koji zahtevaju podizanje tereta i na kojima postoji štetno zračenje ili izloženost visokim temperaturama (čl. 89). Ova zaštitna norma predstavlja bolje rešenje od onog koje je postojalo u ranijem Zakonu o radu jer se sada zabrana odnosi na čitav period trudnoće.

Srbija je 2010. godine ratifikovala i Konvenciju MOR br. 183 o zaštiti materinstva koja predviđa usvajanje mera za podršku roditeljstva. Ovo se pre svega odnosi na iznos novčane naknade za vreme porodiljskog odsustva koji bi trebalo da bude dovoljan za održavanje dobrog zdravlja žene i deteta i naknadu zarade u punom iznosu od 100% za vreme trudničkog bolovanja. Konvencija takođe zahteva usvajanje odgovarajućih mera za sprečavanje diskriminacije na radu po osnovu materinstva. Novousvojenim izmenama i dopunama Zakona o radu, domaće zakonodavstvo je usaglašeno sa Konvencijom MOR br. 183. o zaštiti materinstva, kao i sa očekivanim izmenama Direktive Saveta EU 92/85/EEC.

S druge strane, U izmenjenom Zakonu o zdravstvenom osiguranju Republike Srbije, standardi koje propisuje Konvencija MOR br. 183 u oblasti trudničkog bolovanja nisu ispunjeni. Od 2006. godine, naknada za trudničko odsustvo je sa 100% plate smanjena na 65% naknade. Samo u Beogradu, Novom Sadu, Zrenjaninu, Jagodini i Beloj Crkvi, trudnice primaju 100% naknade za vreme trudničkog odsustva i to tako što 65% naknade nadoknađuje Zavod za zdravstveno osiguranje, a preostalih 35% nadoknađuje jedinica lokalne samouprave.